

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5392/2564

นาง ภ. ในฐานะผู้จัดการมรดกของนาง จ. โจทก์ นาย พ. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 268, ป.วิ.อ. มาตรา 2, ป.วิ.อ. มาตรา 4, ป.วิ.อ. มาตรา 5, ป.วิ.อ. มาตรา 6, ป.วิ.อ. มาตรา 170, ป.วิ.อ. มาตรา 195, ป.วิ.อ. มาตรา 28, ป.อ. มาตรา 264

ย่อ / หลักกฎหมาย

บุคคลซึ่งจะมีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาล ต้องเป็นพนักงานอัยการหรือผู้เสียหายตาม ป.วิ.อ. มาตรา 28 และผู้เสียหายหมายความว่าบุคคลผู้ได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำความผิดฐานใดฐานหนึ่ง รวมทั้งบุคคลอื่นที่มีอำนาจจัดการแทนได้ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา 4, 5 และ 6 ตามมาตรา 2 (4) จำเลยอ้างสัญญาซื้อขายที่ดินระหว่าง จ. กับจำเลยเป็นพยานหลักฐานประกอบคำเบิกความของจำเลยในคดีแพ่ง ผู้เสียหายที่แท้จริงคือ จ. เพราะการที่จำเลยอ้างส่งเอกสารดังกล่าวอาจมีผลทำให้ จ. แพ้คดี โจทก์เป็นเพียงผู้เข้าเป็นคู่ความแทน จ. ในคดีแพ่ง มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการเพื่อให้คดีที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลเสร็จไปแทนผู้ตายเท่านั้น โจทก์จึงมิใช่บุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำความผิดของจำเลย ทั้งมิใช่บุคคลผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหายดังบัญญัติไว้ในมาตรา 4, 5 และ 6 อีกด้วย ประกอบกับพยานหลักฐานในสำนวนไม่ปรากฏว่า คดีแพ่งดังกล่าวถึงที่สุดโดยศาลมีคำพิพากษาว่าสัญญาซื้อขายระหว่าง จ. กับจำเลยเป็นสัญญาปลอมดังข้อต่อสู้ของ จ. โจทก์ในฐานะทายาทและผู้จัดการมรดกของ จ. จึงมิใช่ผู้เสียหายที่จะมีอำนาจฟ้องจำเลยเป็นคดีอาญาคดีนี้เพราะเหตุจากการที่จำเลยอ้างส่งสัญญาซื้อขายที่ดินระหว่าง จ. กับจำเลยเป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่งดังกล่าว และแม้คดีนี้ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้วมีคำสั่งว่าความผิดฐานใช้เอกสารปลอม มีมูลความผิดตาม ป.อ. มาตรา 268 ให้ประทับฟ้องไว้พิจารณา และ ป.วิ.อ. มาตรา 170 บัญญัติว่าคำสั่งของศาลที่ให้คดีมีมูลย่อมเด็ดขาด กรณีดังกล่าวเพียงแต่หมายถึงคู่ความไม่อาจอุทธรณ์ฎีกาโต้แย้งคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้คดีมีมูลได้ แต่เมื่อคดีขึ้นมาสู่การพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค 6 และศาลอุทธรณ์ภาค 6 เห็นว่า โจทก์มิใช่ผู้เสียหาย คดีไม่มีมูลความผิดฐานใช้เอกสารปลอม ตาม ป.อ. มาตรา 268 ศาลอุทธรณ์ภาค 6 ย่อมมีอำนาจพิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับความผิดฐานดังกล่าวได้เพราะปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลอุทธรณ์ภาค 6 มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195

วรรคสอง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 177, 264, 265 และ 268 ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่า คดีมีมูลเฉพาะข้อหาใช้เอกสารสิทธิปลอม (วันที่ 13 พฤศจิกายน 2555) ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268 ให้ประทับฟ้องในข้อหาดังกล่าว ส่วนข้อหาอื่นให้ยกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับข้อหาใช้เอกสารสิทธิปลอม (วันที่ 13 พฤศจิกายน 2555) ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268 เสียด้วย นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าข้อเท็จจริงฟังได้ในเบื้องต้นตามที่คู่ความมีโต้แย้งกันในชั้นนี้ว่า จำเลยกับพวกอีกรวม 5 คน เป็นโจทก์ฟ้องนางจันทร์ดีับ มารดาโจทก์เป็นจำเลยต่อศาลชั้นต้น เป็นคดีแพ่งหมายเลขดำที่ 91/2553

ขอให้มีคำสั่งว่า ที่ดินพิพาทซึ่งเป็นที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3) เลขที่ 296 เป็นของจำเลยกับพวกตามส่วนที่จำเลยกับพวกครอบครอง ห้ามนางจันทร์ดีบและบริวารยุ่งเกี่ยว และให้นางจันทร์ดีบไปจดทะเบียนแบ่งแยกโฉนดสิทธิครอบครองทางทะเบียนให้จำเลยกับพวก ถ้า นางจันทร์ดีบไม่ไป ให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลย โดยคำฟ้องในส่วนที่เกี่ยวกับจำเลย จำเลยกล่าวอ้างว่า เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2539 นางจันทร์ดีบแบ่งขายที่ดินเนื้อที่ ประมาณ 2 งาน ให้แก่จำเลย โดยไม่ได้ทำสัญญาซื้อขายและไม่ได้จดทะเบียนต่อ พนักงานเจ้าหน้าที่ เพียงส่งมอบการครอบครองให้แก่จำเลย และเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2542 นาง จันทร์ดีบแบ่งขายที่ดินให้จำเลยเพิ่มอีกเนื้อที่ประมาณ 1 งาน โดยมีการทำสัญญาซื้อขายและ ส่งมอบการครอบครองแก่จำเลย แต่ไม่ได้ไปจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ นางจันทร์ดีบให้การต่อสู้คดี โดยในส่วนที่เกี่ยวกับจำเลย นางจันทร์ดีบให้การว่า ไม่เคยแบ่งขายที่ดินให้แก่จำเลย สัญญาซื้อขายที่ดินที่จำเลยอ้างเป็นเอกสารปลอม ในระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้นในคดี ดังกล่าว นางจันทร์ดีบถึงแก่ความตาย ศาลชั้นต้นมีคำสั่งแต่งตั้งโจทก์เข้าเป็นคู่ความแทนนาง จันทร์ดีบ ในวันสืบพยานจำเลยกับพวกในคดีดังกล่าวจำเลยอ้างส่งสัญญาซื้อขายระหว่างนางจันทร์ ดีบกับจำเลยต่อศาลชั้นต้น ประกอบคำเบิกความของจำเลยที่ว่า นางจันทร์ดีบแบ่งขายที่ดินแก่ จำเลย ต่อมาศาลชั้นต้นในคดีดังกล่าวมีคำพิพากษายกฟ้องจำเลยกับพวกเป็นคดีแพ่งหมายเลข แดงที่ 607/2555 หลังจากนั้นโจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกของนางจันทร์ดีบฟ้องจำเลยเป็น คดีอาญาคดีนี้ กล่าวหาว่า จำเลยกระทำความผิดฐานเบิกความเท็จในการพิจารณาคดีแพ่ง หมายเลขดำที่ 91/2553 หมายเลขแดงที่ 607/2555 ฐานปลอมสัญญาซื้อขาย ฐานใช้เอกสาร ปลอม เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2553 อันเป็นวันที่จำเลยนำสัญญาซื้อขายฉบับดังกล่าวไปยื่นต่อ ศาลชั้นต้นในคดีดังกล่าว และฐานใช้เอกสารปลอมเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2555 อันเป็นวันที่ จำเลยอ้างส่งสัญญาซื้อขายฉบับดังกล่าวประกอบคำเบิกความของจำเลย ในส่วนที่เกี่ยวกับ ความผิดฐานปลอมเอกสารกับใช้เอกสารปลอมเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2553 ศาลชั้นต้นพิพากษา ยกฟ้องโจทก์ไม่อุทธรณ์ ความผิดฐานปลอมเอกสารกับใช้เอกสารปลอมเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2553 จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ส่วนความผิดฐานเบิกความเท็จ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิจารณายกฟ้อง โจทก์มิได้ฎีกา ความผิดฐานเบิกความเท็จจึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษา ศาลอุทธรณ์ภาค 6 คงมีปัญหาตามฎีกาของโจทก์เพียงว่า ความผิดฐานใช้เอกสารปลอมเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2555 ซึ่งศาลอุทธรณ์ภาค 6 วินิจฉัยว่าโจทก์มิใช่ผู้เสียหาย พิจารณายกฟ้องนั้น มีมูลหรือไม่ เห็นว่า บุคคลซึ่งจะมีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาล ต้องเป็นพนักงานอัยการหรือ ผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 28 และผู้เสียหายหมายความว่า บุคคลผู้ได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำความผิดฐานใดฐานหนึ่ง รวมทั้งบุคคลอื่นที่มีอำนาจจัดการแทนได้ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา 4, 5 และ 6 ตามมาตรา 2 (4) การที่จำเลยอ้าง สัญญาซื้อขายที่ดินระหว่างนางจันทร์ดีบกับจำเลยเป็นพยานหลักฐานประกอบคำเบิกความของ จำเลยในคดีแพ่งดังกล่าว ผู้เสียหายที่แท้จริงคือนางจันทร์ดีบเพราะการที่จำเลยอ้างส่งเอกสาร ดังกล่าวอาจมีผลทำให้นางจันทร์ดีบแพ้คดี โจทก์เป็นเพียงผู้เข้าเป็นคู่ความแทนนางจันทร์ดีบใน คดีแพ่ง มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการเพื่อให้คดีที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลเสร็จไปแทนผู้ตายเท่านั้น โจทก์จึงมิใช่บุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำความผิดของจำเลย ทั้งมิใช่บุคคลผู้มีอำนาจ จัดการแทนผู้เสียหายดังบัญญัติไว้ในมาตรา 4, 5 และ 6 อีกด้วย ประกอบกับพยานหลักฐานใน สำนวนไม่ปรากฏว่า คดีแพ่งดังกล่าวถึงที่สุดโดยศาลมีคำพิพากษาว่าสัญญาซื้อขายระหว่างนาง

จันทร์ดับกับจำเลยเป็นสัญญาปลอมดังข้อต่อสู้ของนางจันทร์ดับ โจทก์ในฐานะทนายและผู้จัดการมรดกของนางจันทร์ดับจึงมิใช่ผู้เสียหายที่จะมีอำนาจฟ้องจำเลยเป็นคดีอาญาคดีนี้เพราะเหตุจากการที่จำเลยอ้างส่งสัญญาซื้อขายที่ดินระหว่างนางจันทร์ดับกับจำเลยเป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่งดังกล่าว และแม้คดีนี้ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้วมีคำสั่งว่า ความผิดฐานใช้เอกสารปลอมเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2555 มีมูลความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268 ให้ประทับฟ้องไว้พิจารณา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 170 บัญญัติว่า คำสั่งของศาลที่ให้คดีมีมูลย่อมเด็ดขาด กรณีดังกล่าวเพียงแต่หมายถึงคู่ความไม่อาจอุทธรณ์ฎีกาโต้แย้งคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้คดีมีมูลได้ แต่เมื่อคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค 6 และศาลอุทธรณ์ภาค 6 เห็นว่า โจทก์มิใช่ผู้เสียหาย คดีไม่มีมูลความผิดฐานใช้เอกสารปลอมเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2555 ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268 ศาลอุทธรณ์ภาค 6 ย่อมมีอำนาจพิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับความผิดฐานดังกล่าวได้เพราะปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลอุทธรณ์ภาค 6 มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6 ชอบแล้ว ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

อธิคม อินทุตติ · พิชัย เพ็งผ่อง · จรัญ เนาวพนานนท์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5392/2564>